EUROPAPARLAMENTETS RESOLUTION (EU) 2022/1780

av den 4 maj 2022

med de iakttagelser som utgör en del av beslutet om ansvarsfrihet för genomförandet av budgeten för Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten (ESMA) för budgetåret 2020

EUROPAPARLAMENTET UTFÄRDAR DENNA RESOLUTION

— med beaktande av sitt beslut om ansvarsfrihet för genomförandet av budgeten för Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten för budgetåret 2020,

— med beaktande av artikel 100 och bilaga V i arbetsordningen,

— med beaktande av betänkandet från budgetkontrollutskottet (A9-0108/2022), och av följande skäl:

A. Enligt inkomst- och utgiftsberäkningen ([1]) för Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten (*myndigheten*) uppgick dess slutgiltiga budget för budgetåret 2020 till 56 246 722 EUR, vilket innebär en ökning med 18,72 % jämfört med 2019. Myndigheten finansieras med bidrag från unionen (16 765 425 EUR, vilket motsvarade 29,81 % av den sammanlagda budgeten), bidrag från medlemsstaternas tillsynsmyndigheter (21 603 906 eller 38,41 %) och avgifter som tas ut av de enheter som står under tillsyn (15 561 159 EUR eller 27,67 %).

B. Revisionsrätten förklarar i sin rapport om årsredovisningen för Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten för budgetåret 2020 att man har uppnått en rimlig säkerhet om att myndighetens årliga räkenskaper är tillförlitliga och att de underliggande transaktionerna är lagliga och korrekta.

Budgetförvaltning och ekonomisk förvaltning

1. Europaparlamentet noterar med tillfredsställelse att insatserna för att följa upp budgeten under budgetåret 2020 resulterade i ett budgetgenomförande på 99,03 %, vilket är en liten minskning med 0,92 % jämfört med 2019. Parlamentet noterar att genomförandegraden för betalningsbemyndigandena var 85,51 %, vilket är en minskning med 3,26 % jämfört med föregående år.

2. Europaparlamentet noterar revisionsrättens iakttagelse att myndigheten i mars 2020 undertecknade ett ”masteravtal för datatjänster” med ett kanadensiskt företag för en period på högst sju år. Parlamentet noterar att det högsta beloppet för avtalet inte var tydligt angivet, vilket minskar transparensen i det undertecknade avtalet. Parlamentet noterar att myndigheten efter revisionen vidtog korrigerande åtgärder för att åtgärda denna allvarliga brist i den interna kontrollen genom att kontrasignera ramavtalet.

3. Europaparlamentet noterar att revisionsrätten i sin rapport uppgav att myndigheten inte tillämpade den räntesats på försenade betalningar, som anges i kommissionens delegerade förordningar, från ett antal kreditvärderingsinstitut och transaktionsregister, i samband med deras bidrag för 2020. Parlamentet noterar också att utanordnaren inte heller fastställde fordringarna och inte fattade något formellt beslut om att avstå från att kräva in dröjsmålsränta (straffavgift) i enlighet med artikel 101 i budgetförordningen. Parlamentet noterar vidare att summan av de upplupna räntorna för 2020 är 13 601 EUR, vilket enligt myndigheten motsvarar 0,1 % av de totala avgifterna för 2020. Parlamentet noterar de korrigerande åtgärder som vidtagits och uppmanar myndigheten att rapportera till den ansvarsfrihetsbeviljande myndigheten om all relevant utveckling.

4. Europaparlamentet noterar att myndigheten tar ut avgifter från kreditvärderingsinstitut och transaktionsregister och att dessa avgifter endast bör täcka myndighetens utgifter med direkt koppling till de avgifter som tagits ut. Parlamentet noterar dock att revisionsrätten konstaterade att de avgifter som togs ut översteg de därmed förknippade utgifterna och därmed skapade överskott. Parlamentet noterar att myndigheten kommer att följa kommissionens vägledning om budgetmodellen för sina avgifter och sträva efter att begränsa korsfinansieringen när så är möjligt. Parlamentet noterar dock att myndighetens budgetstruktur är komplex, vilket gör detta allt svårare och begränsar myndighetens förmåga att anpassa sig till marknadshändelser i egenskap av tillsynsmyndighet med hjälp av en riskbaserad strategi.

([1]) EUT C 114, 31.3.2021, s. 177.

5. Europaparlamentet noterar med avseende på iakttagelserna i revisionsrättens rapport att överskotten och underskotten från de avgifter som tas ut av kreditvärderingsinstitut och transaktionsregister kan leda till en årlig korsfinansiering av verksamhet. Parlamentet noterar att myndigheten bör hitta metoder för att undvika sådan korsfinansiering. Parlamentet uppmanar myndigheten att informera den ansvarsfrihetsbeviljande myndigheten om de framsteg som gjorts i detta avseende.

6. Europaparlamentet noterar med avseende på iakttagelserna i revisionsrättens rapport att myndigheten aldrig har justerat eller planerat att justera de nationella behöriga myndigheternas uppskattade pensionsavgifter för år N till faktiska siffror. Parlamentet uppmanar myndigheten att vidta åtgärder i detta avseende.

7. Europaparlamentet noterar att myndigheten saknar den rättsliga grunden för att begära att transaktionsregister ska certifiera sina handelsuppgifter via oberoende revisorer. Parlamentet noterar myndighetens svar att den delegerade förordningen om avgifter för transaktionsregister bör ändras för att harmonisera beräkningssystemet, i linje med rekommendationerna från kommissionens tjänst för internrevision. Parlamentet noterar vidare att myndigheten 2020 lade fram förslag för kommissionen och delade dem med revisionsrätten för att ta itu med denna fråga.

Verksamhetsresultat

8. Europaparlamentet noterar med tillfredsställelse att myndigheten använder vissa åtgärder, såsom centrala resultatindikatorer, för att bedöma mervärdet av sin verksamhet och andra åtgärder för att förbättra sin budgetförvaltning, såsom antalet analyserade riskområden, andelen förfallna betalningsbemyndiganden och personalomsättningsnivån.

9. Europaparlamentet noterar att myndigheten granskade sina centrala resultatindikatorer för sitt årliga arbetsprogram för 2020, med fokus på mätning av konsekvenser. Parlamentet noterar vidare att myndigheten fortsätter att se över sitt arbete på ett kvalitativt sätt genom att utarbeta interna ad hoc-granskningar eller dra lärdom av projekt.

10. Europaparlamentet noterar att myndigheten arbetar med de två andra europeiska tillsynsmyndigheterna – Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten (Eiopa) och Europeiska bankmyndigheten (EBA) – via de europeiska tillsynsmyndigheternas gemensamma kommitté. Parlamentet noterar att den gemensamma kommittén arbetar med mikrotillsynsanalyser av sektorsövergripande utveckling, risker och sårbarheter avseende finansiell stabilitet, övervakning av finansiella konglomerat, redovisning och revision, resultat av investeringar i detaljhandeln samt konsument- och investerarskyddsfrågor. Parlamentet noterar att den gemensamma kommittén också spelar en viktig roll i informationsutbytet med Europeiska systemrisknämnden (ESRB) och i utvecklingen av förbindelserna mellan ESRB och de europeiska tillsynsmyndigheterna. Parlamentet noterar att myndigheten och byrån för samarbete mellan energitillsynsmyndigheter under 2013 också undertecknade ett samförståndsavtal som upprättade en ram för informationsutbyte när tillsynsansvaret för båda unionsorganen sammanfaller i förhållande till grossistmarknaderna för energi, vilket omfattar handel med råvaru- och derivatkontrakt. Parlamentet noterar att myndigheten delar räkenskapsförare med EBA och att merparten av dess upphandlingar är gemensamma upphandlingar med andra byråer och kommissionen. Parlamentet noterar vidare att myndigheten har genomfört sitt administrativa digitaliseringsprogram baserat på gemensam it-programvara som delas av sex unionsbyråer, som tillsammans samarbetar för att kommunicera om bästa användarpraxis och nya versioner.

11. Europaparlamentet noterar att myndigheten, till följd av effekterna av covid-19-pandemin, avslutade 81,5 % av den verksamhet som ingick i dess årliga arbetsprogram för 2020, vilket motsvarar en minskning med 13,5 % jämfört med 2019.

12. Europaparlamentet noterar att myndigheten välkomnar parlamentets positiva bedömning av myndighetens engagemang på området hållbar finansiering, för att säkerställa transparens när det gäller finansiella produkters och marknaders konsekvenser och risker för hållbarheten. Parlamentet noterar med tillfredsställelse att myndigheten fortsätter att bidra aktivt till utvecklingen av unionens regelverk och praktiska ramar för hållbarhet som krävs för att uppfylla den politiska ambitionen och den brådskande tidsplanen för den europeiska gröna given, särskilt när det gäller Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/95/EU ([2]), Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/2088 ([3]) och Europapar-

([2]) Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/95/EU av den 22 oktober 2014 om ändring av direktiv 2013/34/EU vad gäller vissa stora företags och koncerners tillhandahållande av icke-finansiell information och upplysningar om mångfaldspolicy (EUT L 330, 15.11.2014, s. 1).

([3]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/2088 av den 27 november 2019 om hållbarhetsrelaterade upplysningar som ska lämnas inom den finansiella tjänstesektorn (EUT L 317, 9.12.2019, s. 1).

lamentets och rådets förordning (EU) 2020/852 ([4]). Parlamentet välkomnar i detta avseende myndighetens strategi för hållbar finansiering, som offentliggjordes den 6 februari 2020, där man bland annat prioriterade integreringen av hållbarhet i det enhetliga regelverket.

Personalpolitik

13. Europaparlamentet noterar att 76,11 % av tjänsterna i tjänsteförteckningen var tillsatta den 31 december 2020, då 172 av de 226 tjänster för tillfälligt anställda som fick tillsättas enligt unionsbudgeten hade tillsatts (antalet tillåtna tjänster 2019 var 210). Parlamentet noterar dessutom att 68 kontraktsanställda och 10 utstationerade nationella experter arbetade för myndigheten 2020.

14. Europaparlamentet noterar könsfördelningen inom myndighetens högsta ledning, där tre av fem är kvinnor. Parlamentet noterar könsfördelningen i myndighetens styrelse, där tre av sex är av samma kön. Parlamentet noterar vidare könsfördelningen bland myndighetens totala personalstyrka, där 134 av 250 är män. Parlamentet påminner dock om att byrån vid rekrytering av ny personal och befordran bör ha i åtanke att kandidaternas färdigheter, kunskaper och erfarenheter är de viktigaste faktorerna. Parlamentet påpekar att behovet av en geografisk balans bland personalen också bör beaktas.

15. Europaparlamentet noterar att myndigheten upplevde en planerad ökning av sin arbetsbörda under 2020, för vilken den fick 16 nya tjänster som hade planerats i den fleråriga budgetramen för 2020. Parlamentet noterar att myndigheten även omfördelade tjänster internt för att fortsätta att bidra till agendan för kapitalmarknadsunionen och för att hantera trycket på myndighetens verksamhet till följd av Förenade kungarikets utträde ur unionen. Parlamentet noterar vidare att myndigheten under 2020 var tvungen att se över sitt arbetsprogram, skjuta upp vissa planerade uppgifter och genomföra ytterligare en intern omfördelning av personal för att hantera den kris som orsakats av covid-19-pandemin.

16. Europaparlamentet noterar med tillfredsställelse att myndigheten, när distansarbete infördes till följd av covid-19-pandemin, anordnade online-möten i enlighet med sin policy för att skydda individens värdighet och förhindra mobbning och sexuella trakasserier. Parlamentet välkomnar att inga trakasserier rapporterades, utreddes eller togs till domstol 2020.

Upphandling

17. Europaparlamentet noterar myndighetens insatser för att skapa synergier genom gemensamma upphandlingsförfaranden med andra unionsbyråer. Parlamentet noterar att myndigheten under 2020 deltog i 20 nya interinstitutionella upphandlingsförfaranden med andra byråer, kommissionen och Europaparlamentet, inbegripet ett förfarande under myndighetens egen ledning. Parlamentet uppmanar myndigheten att fortsätta att skapa synergier med andra unionsorgan.

18. Europaparlamentet noterar att myndigheten under 2020 mer än någonsin drog nytta av en fullständig digitalisering av alla sina finansiella processer och upphandlingsförfaranden tack vare införandet av ett papperslöst system. Parlamentet noterar att myndigheten fortsatte sina administrativa processer under pandemin och förbättrade sin effektivitet till följd av att man också började använda sig av digitala signaturer.

Förebyggande och hantering av intressekonflikter samt transparens

19. Europaparlamentet noterar att 27,66 % av myndighetens budget kom från avgifter som tas ut av de enheter som den övervakar. Parlamentet noterar att åtgärder har vidtagits för att minska eventuella intressekonflikter och att dessa strukturer och processer har granskats av unionsorgan och externa revisorer. Parlamentet uppmanar myndigheten att fortsätta att rapportera till den ansvarsfrihetsbeviljande myndigheten om sina åtgärder för att säkerställa att inga intressekonflikter uppstår.

([4]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2020/852 av den 18 juni 2020 om inrättande av en ram för att underlätta hållbara investeringar och om ändring av förordning (EU) 2019/2088 (EUT L 198, 22.6.2020, s. 13).

20. Europaparlamentet noterar att myndighetens styrelse, med tanke på effekterna av covid-19-pandemin och den allvarliga turbulensen på marknaderna under våren 2020, ändrade etikpolicyn för personalen för att införa möjligheten att tillfälligt förbjuda all handel med finansiella instrument, på vissa villkor, för att förhindra varje risk för insiderhandel. Parlamentet välkomnar att myndigheten noggrant har tagit hänsyn till Europeiska ombudsmannens rekommendationer till EBA om förebyggande av intressekonflikter i samband med högre chefers verksamhet efter avslutad anställning, och införlivade dem i sin etikpolicy för personalen i december 2020.

21. Europaparlamentet välkomnar de åtgärder som vidtagits för att öka transparensen i myndighetens verksamhet genom att rapportera om de möten som myndighetens personal har med externa intressenter, liksom göra dem tillgängliga på myndighetens webbplats.

22. Europaparlamentet välkomnar att myndigheten offentliggör meritförteckningar och intresseförklaringar för sina styrelseledamöter och sin ledningspersonal.

Internkontroll

23. Europaparlamentet välkomnar den årliga bedömningen av myndighetens internkontrollsystem och slutsatsen att det existerar och fungerar väl. Parlamentet noterar att myndigheten totalt identifierade 22 brister, varav de flesta var mindre och ingen av dem ifrågasatte att internkontrollprinciperna existerade och fungerade korrekt. Parlamentet noterar att de observerade förbättringsmöjligheterna främst är kopplade till komponenterna ”kontrollmiljö” och ”kontrollverksamhet”. Parlamentet uppmanar myndigheten att noga utvärdera revisionsrättens iakttagelser, varav många är av relevans för internkontrollsystemet, i sin årliga bedömning.

24. Europaparlamentet noterar att revisionsrätten konstaterade bristfälliga interna kontroller när det gällde att övervaka den tid som debiterades Esma i ett kontrakt baserat på tids- och materialåtgång enligt ett ramavtal för it-konsulttjänster. Parlamentet noterar att revisionsrätten konstaterade att myndighetens kontroller för att verifiera det faktiska antalet arbetsdagar utanför anläggningen med avseende på det kontraktet var otillräckliga. Parlamentet noterar även att myndigheten inte regelbundet kontrollerade den tid som entreprenören debiterade, trots att detta skulle göras enligt ramavtalet. Parlamentet noterar att myndighetens kontroller för att bekräfta att utbetalningarna till entreprenören baserades på giltiga tidrapporter som lämnats in i tid därför var bristfälliga, vilket utgör en betydande brist i den interna kontrollen. Parlamentet uppmanar myndigheten att vidta åtgärder i detta avseende.

25. Europaparlamentet noterar att kommissionens tjänst för internrevision (IAS) drog slutsatsen att myndighetens förvaltnings- och kontrollsystem för verksamhetsbaserad förvaltning och uppbörd av avgifter var lämpligt utformade och effektivt genomförda. Parlamentet noterar att av de fem rekommendationerna i IAS-rapporten har fyra redan avslutats. Parlamentet noterar vidare att myndigheten kommer att genomföra den sista i slutet av 2021, tillsammans med genomförandet av ett nytt it-verktyg för verksamhetsbaserad förvaltning. Parlamentet uppmanar myndigheten att rapportera till den ansvarsfrihetsbeviljande myndigheten om de åtgärder som vidtagits i detta syfte.

Insatser mot covid-19 och driftskontinuitet

26. Europaparlamentet noterar att myndigheten inledde sin kontinuitetsplan och inrättade en ledningsgrupp för driftskontinuitet i februari 2020. Parlamentet noterar att pandemin på det hela taget hade flera viktiga konsekvenser för myndigheten, bland annat mer frekventa möten i tillsynsstyrelsen och andra gruppmöten inom myndigheten, ökad digitalisering och en ökad användning av ljud- och videokonferenser och omröstningsverktyg, ökad betydelse av att vara närvarande på sociala medier på internet och delta i onlinekonferenser samt ett minskat koldioxidavtryck till följd av färre utskrifter och resor.

27. Europaparlamentet noterar att myndigheten, som svar på covid-19-krisen, stärkte sin samordnande roll när det gäller tillsynen av investeringsfonder genom att anordna täta utbyten med nationella behöriga myndigheter om marknadsutveckling och tillsynsrisker, särskilt om likviditetsfrågor.

Övriga kommentarer

28. Europaparlamentet noterar att myndigheten fortsatte att förbereda sig inför slutet på övergångsperioden för Förenade kungarikets utträde ur unionen, i linje med sitt uppdrag att förbättra investerarskyddet och främja stabila och välordnade finansmarknader. Parlamentet noterar att myndigheten återupptog en systematisk analys av de potentiella konsekvenserna av Förenade kungarikets utträde för unionens värdepappersmarknader och för finansmarknadsaktörer, och hade ett nära samarbete med de behöriga myndigheterna, kommissionen och den brittiska finansinspektionen för att mildra eventuella problem som uppstått.

29. Europaparlamentet noterar att myndigheten under hela 2020 arbetade med hur man kan fortsätta att använda sig av distansmöten efter pandemin för att hålla nere antalet resor och behålla de därmed sammanhängande miljöfördelarna. Parlamentet uppmuntrar myndigheten att göra detta och uppmanar myndigheten att rapportera om utvecklingen i detta avseende.

30. Europaparlamentet uppmuntrar till renovering av byggnader i syfte att uppfylla normerna för nollutsläpp, särskilt genom att installera solpaneler på alla myndighetens byggnader.

31. När det gäller andra övergripande iakttagelser som utgör en del av beslutet om ansvarsfrihet hänvisar Europaparlamentet till sin resolution av den 4 maj 2022 ([5]) om byråernas verksamhetsresultat, ekonomiska förvaltning och kontroll.

([5]) Antagna texter, P9_TA(2022)0196.